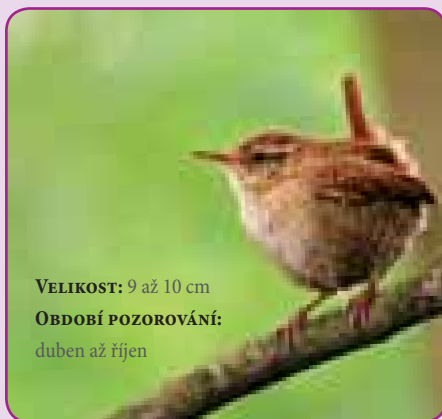

Malí ptáci

Střízlík obecný

Znaky

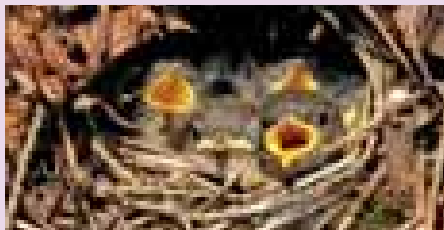
Střízlík obecný je drobný, nahnědlý pták. Poznáme jej podle krátkého, vztyčeného ocasu, poměrně krátkých křídel a zavalitého těla. Protože hlasitě zpívá a trylkuje, lze jej jen stěží přeslechnout. Jeho varovný hlas zní jako krátké „cerrr“.

Střízlík obecný patří k nejmenším ptákům Evropy.

Stanoviště

Střízlíci mají rádi křoviny a houští – nejlépe v blízkosti malých potůčků nebo řek. Jejich oblíbenou potravou je hmyz, pavouci a jiní drobní živočichové. Tito neposední drobečci většinou hopsají skryti v hustém kroví.

Ptáčata v hnízdě

Hnízdo si stavějí nanejvýš dva metry nad zemí. Mláďata střízlíka jsou krmivá, za dva až tři týdny jsou však již schopna létat. Potom mohou nocovat v některých hnízdech, která staví jejich ptačí otec – ten jich totiž před hnízděním vybuduje hned několik, z nich si pak matka vybere ke snášení vajec to nejkrásnější!

Víte, že?

Ač je střízlík velmi malý ptáček, nejmenší evropští ptáci jsou králíci, kteří dosahují velikosti 8–9 cm. U nás se vyskytují dva druhy: králíček obecný a králíček ohnivý.

Stehlík obecný

Znaky

Stehlík obecný je poměrně barevný pták. Jeho hlava je červená, černá a bílá. Křídla jsou na vrcholu černá s několika bílými skvrnami a mají široký, žlutý pruh. Hřbet je nahnědlý, břicho bílé a hnědé.

Stanoviště

Stehlíci nejraději obývají otevřenou krajinu, avšak s dostatkem stromů. To jsou například parky, zahrady nebo pole na kraji lesa. Živí se téměř výhradně semeny – především těmi z bodláků. Proto se jim v některých jazycích také říká pěnkava bodláková.

Víte, že?

Své jméno získali stehlíci podle svého nápadného cvrlikání, které zní jako „štiglic“. V zimě se vydávají ve skupinách hledat potravu.

VELIKOST: 12 až 13 cm

OBDOBÍ POZOROVÁNÍ: celoročně

Samička si staví hnízdo ve vidlici větve vysoko na stromě. Do něj snáší čtyři až šest vajec. Během sezení na vejcích ji krmí sameček. Mladí opouštějí hnízdo zhruba tři týdny po vylíhnutí. Potom jsou ještě několik dnů krmeni, dokud nejsou schopni sami létat a hledat si potravu.

Snůška šesti vajec

Stehlíci milují semena bodláků.

Sýkora modřinka

Znaky

Sýkoru modřinku lze poznat snadno. Na temeni hlavy a zádech má modré peří. Hlava je bílá, s podélným tmavým pruhem přes oči. Kolem krku má šedomodrý límeček. Břicho je zbarveno žlutě a bíle.

Sýkora modřinka v zimě

Stanoviště

Sýkory modřinky se rády zdržují v listnatých lesích, zahradách a parcích, zvláště jsou-li tam starší stromy s dutinami. V dutinách stromů si totiž stavějí hnízda. Mláďata v počtu osmi až deseti se líhnou v květnu a pečují o ně oba rodiče. Poté co jsou schopna letu, zůstává rodina ještě asi dva týdny pohromadě. To je pak nelze přeslechnout a přehlédnout. K oblíbené potravě sýkor modřinek patří hmyz, pavouci, v zimě také semena a zrní.

VELIKOST: 12 cm

OBDOBÍ POZOROVÁNÍ: celoročně

Sýkory modřinky rády hnízdí v dutinách stromů.

Víte, že?

Existuje zvláštní znak, kterým se od sebe odlišují samičky a samečci sýkory modřinky: U samců je krční límeček širší a intenzivněji modrý než u samic.

Jiříčka obecná

VELIKOST: 13 cm

OBDOBÍ POZOROVÁNÍ:

duben až září

Znaky

Jiříčka obecná má stejně jako všichni vlaštovkovití vidličnaté vykrojený ocas. Spodní strana těla od zobáku po ocas je moučně bílá. Hřbetní strana je černá s namodralým nádechem. Typickým znakem je bílý kostřec (místo mezi zády a ocasem).

Jiříčky obecné žijí v blízkosti lidí.

Stanoviště

Jiříčky obecné dříve hnízdily především na příkrých skalních stěnách. V dnešní době je u nás často najdeme na zdech domů, přímo pod převisem střechy nebo v hospodářských budovách. V blízkosti

potřebují vodní zdroj, na jehož břehu mohou sbírat hlínu a jílu, materiál na své hnízdo. Z něj si stavějí polokulovitá hnízda na zdech.

Jejich potravu tvoří hmyz, který loví za letu nad poli a loukami. Jejich zpěvem je spíše tiché švitoření. Jiříčky obecné hnízdí většinou dvakrát ročně. Při tom snášejí dvě až šest vajíček během jednoho hnízdění.

Víte, že?

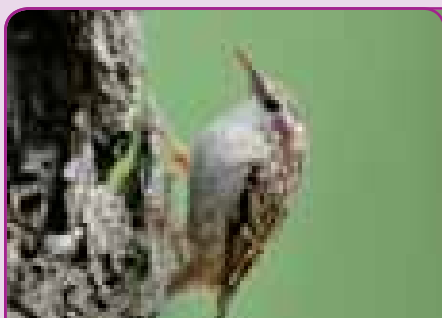
Jiříčky obecné se shromažďují vždy na podzim, aby se vydaly na namáhavou cestu na jih. Létají až do středu Afriky. V dubnu se však opět vracejí do svého rodiště.

Dvě mladé jiříčky obecné v hníždě

Šoupálek krátkoprstý

VELIKOST: 12 až 13 cm

OBDOBÍ POZOROVÁNÍ: celoročně

Znaky

Šoupálek krátkoprstý je barevně nenápadný. Poznáte jej podle jeho hnědých zad s bílými skvrnkami. Hruď a břicho jsou bělavé. Tento malý ptáček má kromě toho dlouhý, úzký zobák zahnutý dolů a delší tuhý ocas.

Stanoviště

Šoupálci krátkoprstí žijí na stromech v zahradách a parcích. Po stromě šplhají spirálovitě nahoru, přičemž se podpírají

ocasem. Dlouhým, zahnutým zobákem hledají pod kůrou stromů svou oblíbenou potravu: hmyz a larvy.

Hnízda těchto ptáků není snadné odhalit. Stavějí si je na stromech pod uvolněnou kůrou nebo v úzkých štěrbinách. Jejich nejbližšími příbuznými jsou šoupálci dlouhoprstí, od kterých je lze jen stěží rozeznat, ti však žijí převážně v lese.

Vzhůru do přírody!

Šoupálka krátkoprstého nespatříme každý den. Pokud jej i přesto chcete odhalit, potichu se posaďte nejlépe blízko několika stromů s popraskanou kůrou. S velkou dávkou štěstí uvidíte tohoto dobře maskovaného neposedu, jak po ní šplhá!

Dlouhý špičatý zobák slouží k vybírání hmyzu ze štěrbin.

Koupadlo pro ptáky

Mnozí ptáci milují koupání. Postavte jim jednoduché koupadlo s pískem nebo vodou, abyste je při tom mohli pozorovat na zahradě nebo balkoně.

**Budete
potřebaovat:**

Písek, keramickou misku (40 x 40 cm), uříznutý kmen stromu nebo široký kůl, vodu.

Postup je následující:

Pro koupátko s pískem se nejlépe hodí volné místo na trávníku, na které dopadá pokud možno celý den slunce. Zde rozsypete suchý písek na plochu zhruba 50 krát 50 centimetrů. Uvidíte, že brzy přiletí mnoho ptáků očistit si peří.

Pták se koupe v písku.

Ptáci milují koupání.

Ideální pozicí pro vodní koupadlo je rovněž slunné místo. Aby se ptáci mohli nerušeně koupat, mělo by být koupadlo na mírně vyvýšeném místě – například na uříznutém kmeni stromu nebo kůlu zaraženém v zemi.

Jako „vaničku“ použijete keramickou misku. Měla by být mělká bez strmých okrajů, aby nehrozilo, že se ptáci utopí. Koupíte ji v prodejně potřeb pro kutily nebo zahradním centru. Dobře ji připevněte a naplňte vodou. Ptáci se tu pak budou moci vykoupat a napít. Tu a tam vodu vyměňte.

Koupadlo dejte na mírně vyvýšené místo.

Rákosník obecný

Znaky

Rákosník obecný je malý, štíhlý pták, jehož hřbet je jednolitě hnědý. Hruď, břicho a hrdlo jsou bělavé. Jeho zpěv je drsný a chraptivý.

Víte, že?

Rákosníci obecní jsou tažní ptáci. V říjnu odlétají směrem do Afriky, aby zde přezimovali. Běžně při tom urazí až 6 000 kilometrů!

Stanoviště

Rákosníci obecní žijí u rybníků a malých vodních ploch v hustém rákosí. Zde také nacházejí potravu: hmyz a jiné drobné živočichy. Hnízdo je umístěno asi půl metru nad vodní hladinou mezi stéblů rákosu. Samička do něj snáší vajíčka, v sezení na vejcích se střídají oba rodiče.

Rákosníci zpívají na stéblech rákosu.

Přibližně za dva týdny se vylíhnou mláďata, která jsou za další dva týdny schopna letu. Do hnízd rákosníků obecných snáší svá vejce často kukačka. Kukaččí mládě se obvykle líhne dříve a poté vyhodí ostatní vejce nebo ptáčata z hnízda!

Rákosník obecný

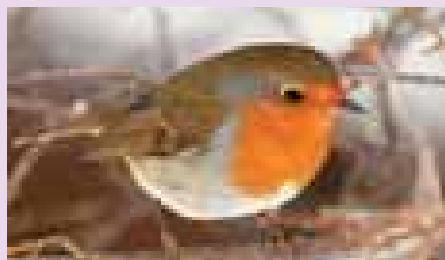

Červenka obecná

VELIKOST: 14 cm

OBDOBÍ POZOROVÁNÍ: celoročně

Hrdlo a hrud' mají oranžovočervenou barvu.

do kterých se mohou schovat. Většinou se zdržují u země, jelikož v ní hledají potravu. Živí se především hmyzem, pavouky a žížalami.

Znaky

Červenku obecnou poznáme především podle červeného obličejé, hrdla a hrudi. Spodní část břicha je šedobílá, na hřběte je peří olivově hnědé. Díky svým kulatým očkům vypadá tento pták velmi roztomile. Červenka obecná velice krásně zpívá, jejím varovným hlasem je rychlé „tik tik“.

Stanoviště

Červenky žijí převážně v zahradách a parcích, ale také na okrajích lesů – tedy všude, kde jsou husté keře a stromy,

Tato červenka se načepýřila.

Víte, že?

Některé červenky odlétají po krátkých trasách přezimovat na jih. Jiné zůstávají na svém hnízdišti a přechkají i tuhou zimu.

Červenky obecné hnízdí dvakrát do roka a snůška čítá vždy dvě až tři vajíčka. Hnízda se nacházejí těsně nad zemí. Kromě toho milují vodu, každý den se proto koupají.

Sýkora koňadra

Znaky

Sýkora koňadra je velmi živý ptáček s pestrým peřím. Její černá hlava má po obou stranách bílé skvrny. Přes hrdlo a břicho se táhne černý pruh, boky jsou až na křídla zbarveny žlutě. Peří na hřbetě je žlutozelené, křídla naproti tomu namodralá.

Vzhůru do přírody!

Sýkory koňadry můžeme spatřit všude na stromech a na zemi. Jelikož jsou tak neposedné a barevné, nelze je přehlédnout. Kromě toho mohou viset i na větvích hlavou dolů.

Stanoviště

Sýkory koňadry jsou velmi přizpůsobivé. Najdeme je všude, ať už ve městě, na venkově nebo v lese. Jsou nejhojnější

Mládě sýkory koňadry

zastoupenými zahradními ptáky u nás a nepohrdnou ani ptačími budkami. Jelikož nejsou nijak zvlášť plaché, nenechají se lidmi příliš rušit.

Sýkora koňadra v krmítku

Sýkory koňadry jsou schopny odchovat až deset mláďat najednou. Hnízdí-li v ptačí budce, je možné pozorovat rodiče, jak svým hladovým potomkům nosí potravu. Sýkory koňadry krásně a hlasitě zpívají. Každý sameček však může mít svou vlastní odlišnou melodii.